له صحیح البخاری او مسلم شریف

څخه

Ketabton.com

د سلــــــــــو (۱۰۰) حدیثونو ټولګه

ژباړه: ضیاءالرحمن ذهین

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ

د مبارکو حدیثونو دغه کوچنۍ ټولګه مې زه خپل ارواښاد نیکه جان ته ډالۍ کوم، چاچې په ډیره مینه او شفقت سره تل د زده کړو لور ته هڅولي یم. له تاسو هیله لرم چې په خپلو دوعاګانو کې یاد وساتي. رب متعال دې جنت الفردوس ورته نصیب کړي.

په دوهم قدم کې خپل قدرمن استاد ملا سردارآغا حیدری ته ډالۍ کوم، چاچې د حدیثونو په ژباړه کې راسره نه ستړې کیدونکي هلي ځلي وکړي، او زه یې د دې ټولګې ژباړلو ته تشویق کړم. رب تعالی دې په پوهه کې برکت راولي.

په ډیره مینه او درنښت

ض.ذهین

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژباړن سریزه

الحمدالله رب العالمین والعاقبه للمتقین والصلاه والسلام علی رسوله الامین وعلی آله واصحابه اجمعین.

اما بعد له قرانکریم وروسته د دین تر ټولو مهمه سرچینه حدیث دي، په کومو کې چې د نبي کریمﷺ مبارک اقوال، افعال، اخلاق او وړاندیزونه بیان شوي دي. دنبي کریمﷺ اخلاق او کړنې د مسلمانانو لپاره د ښو اخلاقو اوکردارونو نمونې دي. که مونږ وغواړو چې د نبي کریمﷺ په سنتو ځان برابر کړو، نو باید د هغه له اقوالو او افعالو څخه ځان خبر کړو. نو دا ښکاره ده چې د حدیثو له زده کولو او مطالعه وروسته به مونږ د خوږ نبي کریمﷺ له افعالو او اقوالو څخه خبرېږو او هغه به په ځان او ټولنه باندې عملي کوو.

که وکتل شي د قرانکریم تفسیر او توضیحات په احادیثو کې موندل کیږي، هغه څه چې په قرانکریم کې په عمومي ډول بیان شوي وي د هغه په اړه احادیثو په ځانګړي ډول توضیح او تشریح وړاندې کوي. بله داچې د رسول پاکﷺ حدیثونه زمونږ او تاسي په ژوند کې هغه قانون دي، چې بغیر له کومې نمګړتیا څخه مونږ او تاسي ته د ژوند ټول اصول تشریح کوي،او په اړه پشپړ یې معلومات راکوي او د هغو له عواقیبو مو خبروي.

په دغه ټولګه کې ټول سل حدیثونه جمعه شوي دي، چې له جملې څخه یې ۴۵ متفق علیه حدیثونه دي. متفق علیه هغه حدیثونو ته وویل کیږي چې هم په صحیح البخاري او هم په صحیح المسلم کې روایت شوي وي. ۱۴ حدیثونه له صحیح البخاری څخه دي. د احادیثو دغه کتاب د امام محمد بن اسماعیل البخاري (رحمه الله) لخوا څخه د شپاړلسو کلنو په جریان کې ترتیب شوي دي. په دغه کتاب کې د حدیثونو دشمیر په اړه مختلیف اقوال راغلي دي. ابن صلاح او نووي وایي: په صحیح البخاري کې ټول ۷۲۷۵ حدیثونه راټول شوي دي چې بغیر له تکراري حدیثونو څخه ۴۰۰۰ حدیثونه کیږي. ابن حجر عسقلانی بیا واي چې ټول پکې ۷۳۹۷ حدیثونه راټول شوي دي چې بغیر له تکراري حدیثونو څخه۲۶۰۲ حدیثونه کیږي.

په دغه ټولګه کې پاتې ۴۱ حدیثونه له صحیح المسلم شریف نه راوړل شوي چې د احادیثو دغه معتبر کتاب د امام ابوالحسن مسلم بن حجاج القشیري نشاپوري لخوا لیکل شوي دي چې د حدیثونو شمیر یې ۷۲۷۵ دي بغیر له تکراري حدیثونو څخه ۴۰۰۰ حدیثونه پاتې کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې د اللهﷻ شکر آدا کوم چې ماته يې د دي ټولګې د ژباړلو توفيق راکړ که له ما څخه که کومه تيروتنه شوي وي لومړي له اللهﷻ او بيا ستاسو څخه ښنه غواړم.

په ډير مينه او درنښت

ضياءالرحمن ذهين

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱) عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِﷺ: « كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَی اللِّسَانِ، ثَقِيلَتَانِ فِی الْمِيزَانِ، حَبِيبَتَانِ اِلَی الرَّحمنِ: سُبحانَ اللَّهِ وَبِحمْدِهِ، سُبحانَ اللَّهِ العظِيمِ» متفق عليه

ابوهريره رضی الله عنه وايي: د نبي كريمﷺ وفرمايل: دوه كلمي دي، چې په ژبه سپکې د خو د اعمالو په تله کې وزن لرونکې دي، او د اللهﷻ په وړاندې محبوبې دي. هغه كلمي دادي سُبحانَ اللَّهِ وَبِحمْدِهِ، سُبحانَ اللَّهِ العظِيمِ

۲) عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ اِلَی رَسُولِ اللَّهِﷺ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَنْ أَحَقُّ النَّاسِ بِحُسْنِ صَحَابَتِی؟ قَالَ: «أُمُّکَ» قَالَ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: «ثُمَّ أُمُّکَ». قَالَ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: «ثُمَّ أُمُّکَ». قَالَ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: «ثُمَّ أَبُوکَ» (متفق عيله)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ حضور ته يوكس راغي وويل: كوم كس زما د ښه چلند لپاره له نورو ډير حقدار دي؟ ورته وويل: ستا مور. بيايې پوښتل: وروسته څوک؟ ورته وويل: ستا مور. بيايې پوښتل: وروسته څوک؟ ورته وويل: بيا هم ستا مور. وپوښتل: وروسته له مور څخه؟ ورته وويل: وروسته له مور څخه دې پلار

۳) عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه قَالَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: اِيَّاكُمْ وَالظَّنِّ، فاِنَّ الظَّنَّ أَكذبُ الحديثِ. (متفق عليه)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: له بد گمان څخه ځان وساتي، ځكه بد گمان د دروغو بدترين شكل دي.

۴) عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِﷺ: «اِنَّ العبْد لَيَتَكَلَّمُ بِالكَلِمةِ مَا يَتَبيَّنُ فيهَا يَزلُّ بهَا اِلی النَّارِ أبعدَ مِمَّا بين المشْرِقِ والمغْرِبِ» (متفق عليه)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: يو كس به داسي يو كليمه ووايي چې د هغه په اړه به نه پوهيږي، نو دهغه په وجه به جهنم ته ننوځي او له هغه څخه چې د ختځ او لويديځ ترمنځ دي لرې دي.

۵) عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیِّ صلی الله عليه و آله وسلم أَنَّهُ قَالَ: « اِنِّ اللَّهَ يَغَارُ، وَغَيرةُ اللَّهِ أَنْ يَأْتِیَ الْمُؤْمِنُ مَا حَرِّمَ اللَّهُ» (متفق عليه)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: اللهﷻ هغه وخت په غيرت کې راځي، چې كله يومسلمان د هغو كارونو مرتكب شي چې اللهﷻ حرام كړي دي.

۶) عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «الْعُمرةُ اِلَی الْعُمرةُ كَفَّارَةٌ لمَا بَينَهُمَا وَالحجُّ المبْرُورُ لَيس لَهُ جَزَاءُ اِلاَّ الجنَّةُ» (متفق عليه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمايل: یو عمره تر بلې عمرې پورې د هغو ګناهونو د بښلو لامل کیږي، چې د دې دوه عمرو ترمنځ ترسره شوي وي، او د قبول شوي حج ثواب له جنت پرته بل څه نه دی.

۷ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «مَنْ قَامَ رَمَضَانَ اِیمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَلَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: د نبي کریمﷺ وفرمايل: څوک چې د روژې میاشت د ثواب د حاصلولو په خاطر په عبادت کې تیره کړي، هغه ټول تیر ګناهونه به یې معاف شي.

۸ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ: « التَّثَاؤُبُ مِنَ الشَّیطانِ، فَاِذَا تَثَاءَبَ أَحَدُکُمْ فَلیرُدَّهُ مَا استطَاعَ، فَاِنَّ أَحَدَکُمْ اِذَا قَالَ هَا ضَحِکَ الشَّیطانُ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمايل: آرګمی د شیطان له لوري څخه دي. کله چې آرګمی له تاسو څخه کوم یو ته راغي نو هڅه وکړي چې مخه یې ونسي. ځکه کله چې تاسو خوله خلاصوی او ارګمی کوي نو شیطان خاندې.

۹ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِیُّﷺ: «السَّاعِی عَلَى الأَرملَةِ وَالْمِسْکِینِ، کَالْمُجَاهِدِ فِی سَبِیلِ اللَّهِ، أَوِ القائِمِ اللَّیل الصَّائِمِ النَّهَارَ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: دنبي کریمﷺ وفرمايل: هغه څوک چې د کونډو او مسکینانو د ضرورتونو د پوره کولو کوښښ کوي، د هغه کس په شان ده چې د خدایﷻ په لار کې جهاد کوي او یا د هغه کس په شان ده چې شپه په عبادت صبا کوي او د ورځې لخوا روژه نیسي.

۱۰ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِیُّﷺ قَالَ: « مَایُصِیبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ وَلا وَصَبٍ، وَلا هَمَّ وَلاحُزن، وَلا أَذًى وَلاغَمَّ، حَتَّى الشَّوکةُ یُشَاکُهَا اِلاَّ کَفَّرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ خَطَایَاهُ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمايل: مسلمان به هیڅکله په ناروغیو، اندیښنو او غمونوکې نه مبتلا کیده، مګر په وسیله یې اللهﷻ ګناهونه معاف کوي. حتی اغزي یې چې په پښه کې ځي هم دګناهونو د کفاري لامل کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « حقُّ الْمُسْلمِ عَلَی الْمُسْلِمِ خمس: رَدُّ السَّلام، وَعِیَادَةُ الْمرِیض، واتِّبَاعُ الجنائِز، واِجابةُ الدَّعوةِ، وتَشمِیت العَاطِسِ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمایل: یو مسلمان حق په بل مسلمان باندې پنځه شیان دي. ۱-د سلام جواب ۲- د مریض پوښتنه کول ۳- جنازه کول ۴- د بلنې منل ۵- د پرنجې په وخت کې دعا

۱۲ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِﷺ : «مَنْ شَهِدَ الجنَازَةَ حَتَّی یُصَلَّی عَلَیها فَلَهُ قِیراطٌ، وَمَنْ شَهِدَهَا حَتَّی تُدفنَ فَلَهُ قِیرَاطَانِ». قِیلَ: وَمَا الْقِیرَاطَانِ؟ قَالَ: «مِثْلُ الجبَلَیْنِ العظِیمَیْنِ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هر څوک چې د جنازې د لمانځه تر ادا کولو پورې وي، هغه ته به یو قیراط ثواب رسیږي. او هغه څوک چې د تدفین د مراسمو تر پایه پورې وي، هغه ته به دوه قیراط ثواب رسیږي. وپوښتل سول: دوه قیراط څومره دي؟ وفرمایل: د دوه لویو غرونو په اندازه

۱۳ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه قَالَ: «مَا عَابَ النَّبِیُّﷺ طَعَامًا قَطُّ، اِنِ اشتهَاهُ أَکَلَهُ وَاِلا تَرَکَهُ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ به هیڅکله په خوړو نیوکه نه کوله، که به یې خوښ وو خوړل به یې، او که به یې خوښ نه وو له خوړلو به یې پرهیز کاوه.

۱۴ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « حُجِبَتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ وَحُجِبَتِ الجنَّةُ بِالمکَارِهِ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمایل: اور د نفسي خواهشاتو په پرده کې ده، او جنت د تکلیفونو او ستونزو په پرده کې ده.

۱۵ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «اِذَا قُلت لِصَاحِبِکَ یَوم الْجُمُعَةِ: أَنْصِتْ، وَالاِمَامُ یَخْطُبُ، فَقَدْ لَغَوت» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمایل: که چیري امام د جمعې په ورځ د خطبې په ویلو بوخت وي، او ته هغه کس ته چې تاته نږدې ناست ده ووایې (چپ شه) نو تا بې فایدې خبرې وکړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

١٦ عَنْ أَبِی هُرَیرةً رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «لَوْلا أَنْ أَشُقَّ عَلَی أُمَّتِی، أَوْ عَلَی النَّاسِ، لأَمَرْتُهُمْ بِالسِّوَاکِ مَعَ کُلِّ صَلاۀٍ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: که چیري زما په امت او یا په خلکو باندې نه سختیدی، ما به دوي ته آمر کړي وو، چې د هر لمانځه لپاره مسواک ووهي.

١٧ عَنْ أَبِی هُرَیرةً رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «وَیْلٌ لِلأعقابِ مِنَ النَّارِ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هلاکت دي وي هغو پوندو لره چې د دوزخ له آور څخه نه خلاصیږي.

١٨ عَنْ أَبِی هُرَیرةً عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ: «أَمَا یَخشی أَحَدُکُمْ أَوْأَلا یَخشی أَحَدُکُمْ اِذَا رَفَعَ رَأسهُ قَبل الاِمَامِ، أَنْ یَجعلَ اللَّهُ رَأسهُ رَأس حِمَارٍ » (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هغه څوک چې له امام نه مخکې سر پورته کوي، ایا نه ویریږي چې اللهﷻ به یې سر د خره په سر تبدل کړي.

١٩ عَنْ أَبِی هُرَیرةً عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ:: «مَنْ غَدَا اِلَی المسْجِدِ وَرَاحَ أَعَدَّاللَّهُ لَهُ نُزُلَهُ مِنَ الجنَّۀِ کُلَّمَا غَدَا أَوْ رَاحَ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هر څوک چې مسجد ته تګ راتګ کوي. د هر تګ را تګ په بدل کې به اللهﷻ په جنت کې ملمستیا ورته چمتو کړي.

٢٠ عَنْ أَبِی هُرَیرةً عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ: « آیَةُ الْمُنَافِقِ ثَلاثٌ: اِذَا حَدَّثَ کَذَبَ، وَ اِذَا وَعَدَ أَخلفَ، وَاِذَا اؤْتُمِنَ خَانَ» (متفق علیه)

له ابوهریره رضی الله عنه څخه روایت ده، چې نبي کریمﷺ وفرمایل: د منافق درې علامې دي. ١- کله چې خبري کوي دروغ وایي. ٢- په وعده کې خلاف کوي. ٣- په آمانت کې خیانت کوي.

٢١ عَنْ أَبِی هُرَیرةً رضی الله عنه عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ: « مَا أَسفلَ مِنَ الکعبیْنِ مِنَ الاِزَارِ فَفِی النَّارِ» (رواه البخاری)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمايل: د هر شخص که پایڅې تر بیډیو لاندې وي، په جهنم کې ده. (البته په هغه وخت کې چې دغه ټیټوالي د کبر له وجي وي.) فتح الباري

۲۲ عَنْ أَبِی هُرَيرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « المَلائِكَةُ تُصَلَّى عَلَى أَحَدِكُمْ مَا دَامَ فی مُصَلاَّهُ الَّذی صَلَّى فِيهِ مَا لمْ يُحْدِث، تَقُول: اللَّهُمَّ اغْفِرْلَه، اللَّهُمَّ ارحمْهُ» (رواه البخاری)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمايل: ملايکي له تاسو څخه يو کس ته دوعا کوي، کله چې په هغه ځای کې پاتې وي چې هلته يې لمونځ آدا کړي وي ، او تر څو پوري چې بې اودسه شوي نه وي، ورته ويل کيږي: اي اللهﷻ هغه وبښي، اي اللهﷻ په هغه باندې رحم وکړي.

۲۳ عَنْ أَبِی هُرَيرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:« كُلُّ أُمَّتِی يَدْخُلُونَ الجنَّةَ اِلاَّ مَنْ أَبَى». قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِﷺ، وَمَنْ يَأبَى؟ قَالَ: «مَنْ أَطَاعَنِی دَخَلَ الجنَّةَ، وَمَنْ عَصَانِی فَقَدْ أَبَى» (رواه البخاری)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمايل: زما ټول امتيان جنت ته داخليږي، بغير له هغه چا څخه چې انکار وکړي. صحابه کرامو پوښتنه وکړه.؟ يا رسول الله هغه څوک دي چې انکار کوي؟ نبي کریمﷺ وفرمايل: هرڅوک چې زما اطاعت وکړي جنت ته داخليږي، او که نافرماني وکړي، په حقيقت هغه انکار کړي ده.

۲۴ عَنْ أَبِی هُرَيرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « اِذا قَالَ الرَّجُلُ الأَخِيه: يَا كَافِر ، فَقَدْ بَاءَ بِهَا أَحَدُهُما، فَاِنْ كَان كَمَا قَالَ وَاِلاَّ رَجَعَتْ عَلَيْه» (متفق عليه)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمايل: هر کله چې يو شخص خپل ورور ته ووايي اي کافره! نو دغه مذکوره کليمه له دغو دواړو څخه يو ته راګرځي، که چيري هغه کس کافر وي خو سمه ده، او که نه وي بيا خپله ويونکي ته راجع کيږي.

۲۵ عَنْ أَبِی هُرَيرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «للَّهُ أَفرحُ بتَوْبِةً عَبْدِهِ مِنْ أَحَدِكُمْ يجدُ ضالَّتَهُ بالفلاةِ» (متفق عليه)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمايل: اللهﷻ د خپل بنده په توبه دومر خوشحاله کيږي، لکه يو کس چې په صحرا کې خپل ورک شوي مال پيدا کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۶ عَنْ أَبِی هُرَیرَةَ رضی الله عنه قال: قال رسول اللهﷺ « لاَ تَدْ خُلُونَ الجنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَوَلاَ أَدُلُّكُمْ عَلىَ شَیء اِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟ أَفْشُوا السَّلاَمَ بَینكُمْ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: هيڅ څوک به جنت ته داخل نشي، تر څو پوري ايمان رانه وړي، او تر هغه به ايمان رانه وړي، تر څو له يو بل سره مينه ونه کړي. آيا تاسو ته داسي کار ونه ښايم، چې په کولو سره يې ستاسو په منځ کې مينه پيدا شي؟ سلام په خپل منځ کې دود کړي.

۲۷ عَنْ أَبِی هُرَیرَةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « الصَّلَوَاتُ الخمْسُ وَالْجُمعةُ اِلَی الْجُمعةِ، وَرَمَضَانُ اِلَی رَمَضَانَ مُكَفِّرَاتٌ مَا بَینهُنَّ اِذَا اجتنَبَ الكبَائِرَ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: پنځگوني لمونځونه او د جمعي لمونځ د بلي جمعي تر لمانځه پوري د هغه گناهونو دکفاري لامل کيږي، چې د دغو لمونځونو په منځ کې تر سره شوي وي. البته تر هغه وخت پوري چې لوي گناهونه نه وې شوي. همدارنگه يو روژه تر بلي روژې پوري هم د گناهونو د کفاري لامل کيږي. په شرط د دې چې انسان د لويو گناهونو له کولو پرهيز وکړي.

۲۸ عَنْ أَبِی هُرَیرَةَ رضی الله عنه قال: قال رسول اللهﷺ «أَفضلُ الصِّیَامِ بَعد رَمَضَانَ، شَهْرُاللَّهِ الْمُحَرَّمُ، وَ أَفضلُ الصَّلاَةِ، بَعد الفرِیضَةِ، صَلاَةُ اللَّیْلِ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: بهترينه روژه د روژې له مياشتې وروسته د اللهﷻ د محرم د مياشتي روژه ده او بهترين لمونځ له فرايضو وروسته د شپې لمونځ دي. يعني تهجد

۲۹ عَنْ أَبِی هُرَیرَةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «مَنْ تَاب قَبل أَنْ تطلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مغْرِبهَا تَابَ اللَّه علَیْه» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: هر څوک چې مخکي له دې چې لمر د مغرب لخوا راپورته شي، توبه وکړي اللهﷻ يې توبه قبلوي.

۳۰ عَنْ أَبِی هُرَیرَةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:«جُزُّوا الشَّوَارِبَ وَ أَرْخُوا اللِّحَی خَالِفُوا المجُوسَ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: خپل بريتونه مو واړه کړي، او گيري مو لويې کړي. په دې کار مو له مجوسيانو سره مخالفت وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۱ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللّهِﷺ قَالَ: «لأَ أَقُولَ سبحان اللّهِ وَالحَمْدُاللّهِ، وَلاَ اِلَه اِلاَّ اللّهُ، وَاللّهُ أَکْبر، أَحبُّ اِلیَّ مِمَّا طَلَعَت علیهِ الشَّمْسُ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: په حقیقت کې که زه ووایم سبحان اللّهِ وَالحَمْدُاللّهِ، وَلاَ اِلَه اِلاَّ اللّهُ، وَاللّهُ أَکْبر. ماته تر هغه څه زیات محبوب دي، چې لمر پرې راختلي ده.

۳۲ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللّهِﷺ قَالَ: «مَنْ حمَلَ عَلَینا السَّلاح،فَلَیس مِنَّا، ومَنْ غَشَّنَا، فَلَیس مِنَّا» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: څوک چې پرمونږ وسله پورته کړي له مونږ څخه نه دي، او څوک چې له مونږ سره خیانت وکړي له مونږ څخه نه دي.

۳۳ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللّهِﷺ قَالَ: « اِذَا مَاتَ الاِنسانُ انقطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ اِلاَّ مِنْ ثَلاَثٍ: اِلاَّ مِنْ صَدَقَةٍ جَارِیَةٍ، أَوْعِلم یُنتفَعُ بِهِ، أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ یَدْعُولَهُ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: کله چې انسان وفات شي د اعمالو ثواب یې قطعه کیږي. بغیر له دریو شیانو څخه: ۱- صدقه جاریه ۲- علم نافعه ۳- نیک صالحه آولاد چې ورته دوعا کوي.

۳۴ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللّهِﷺ قَالَ: «لَقِّنُوا مَوتاکُمْ لاَ اِلَهَ اِلاَّ اللّهُ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: د لاَ اِلَهَ اِلاَّ اللّهُ کلیمه هغو کسانو ته تلقین کړي، چې د مرګ په حالت کې وي.

۳۵ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللّهِﷺ قَالَ: «مَنْ کَذَبَ عَلَیَّ مُتَعَمِّدً فَلیتَبَوَّأْ مَقعدَهُ مِنَ النَّارِ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هر څوک چې په قصدي ډول ماته د یوي خبري د دروغو نسبت وکړي، په دوزخ کې خپل ځای تیار کړ.

۳۶ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللّهِﷺ قَالَ: «مَنْ دَعَا اِلَی هُدًی کَانَ لَهُ مِنَ الأَجْرِ مِثْلُ أُجُورِ مَنْ تَبِعَهُ لاَ یَنْقُصُ ذَلِکَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَیئا، وَ مَنْ دَعَا اِلَی ضَلاَلَةٍ کَانَ عَلَیْهِ مِنَ الاِثْمِ مِثْلُ آثَام مَنْ تَبِعَهُ لاَ یَنقُصُ ذَلِکَ مِنْ آثَامِهِمْ شَیئا» (رواه مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمايل: که څوک خلک د هيدايت لاري ته دعوت کړي، نو دته به د هغو کسانو په اندازه اجر ورکول شي چې هغه نيکه لار تعقيبوي، او د هغو په ثواب کې به هيڅ کمي رانشي. او که څوک خلک د گمراهي په لور دعوت کړي، نو د هغو کسانو په اندازه گناهگاريږي چې هغه غلته لار تعقيبوي او د هغو په گناه کې به هيڅ کمي رانشي.

۳۷ عَنْ أَبِی هُرَيرةً رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « قَالَ اللَّهُ تعَالی: أَنَا أَغْنی الشُّرَکَاءِ عَنِ الشَّرک، مْن عَملَ عَمَلا أشرک فيهِ مَعِی غَيْرِی، تَرَکْتُهُ وشِرکهُ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمايل: اللهﷻ فرمايي زه له شريک څخه بي نيازه يم، که څوک داسي عمل وکړي چې پکي له ماسره بل شريک په نظر کې ولري، نو زه به هغه او د هغه شرک له منځه يوسم.

۳۸ عَنْ أَبِی هُرَيرةً رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « مَنْ صَلَّی عَلَیَّ وَاحِدةً صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ عَشرا» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمايل: که څوک په ما باندې يو ځلي درود ووايي اللهﷻ لس ځلي وربانديې درود وايي.

۳۹ عَنْ أَبِی هُرَيرةً رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «کُلَّ الْمُسْلِمِ عَلَی الْمُسْلِمِ حرامٌ: دمُهُ ومالُهُ وعِرْضُهُ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمايل: د يو مسلمان ټول حقوق په بل مسلمان باندې حرام دي. هغه که وينه وي، که مال او که ناموس وي.

۴۰ عَنْ أَبِی هُرَيرةً رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «مَانَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَال، وَمَا زَادَ اللَّهُ عَبدا بِعَفو اِلاَّ عِزّا، وَمَا تَوَاضَعَ أَحَدٌ للَّه اِلاَّ رَفَعَهُ اللَّهُ عَزَّوجلَّ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمايل: هيڅکله صدقه له مال څخه نه کميږي، يقيناً اللهﷻ د خپل بنده د بخشش به بدل کې د هغه عزت نه کموي، او که هر بنده د اللهﷻ لپاره عاجزي وکړي، اللهﷻ يې مقام او مرتبه لوړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۱ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:«أَتَدْرُونَ مَا الْغِیبَةُ؟» قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعلمُ.قال: «ذِكْرُكَ أَخَاكَ بِمَا یَكرهُ» قِیلَ: أَفَرَأَیت اِنْ كَانَ فِی أَخِی مَا أَقُولُ؟ قَال: «اِنْ كَانَ فِیهِ مَا تَقُولُ فَقَدِ اغتبتهُ وَاِنْ لَمْ یَكُنْ فِیه فَقَدْ بَهَتَّهُ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمایل: آیا پوهیږي چې غیبت څه شي ده؟ ورته وویل سول: اللهﷻ او د الله رسولﷺ ښه پوهیږي. نبي کریمﷺ وفرمایل: خپل ورور به داسي څه سره یادول چې د هغه نه خوښیږي. ورته وویل سول: که د ورور په شتون کې څه ووایو بیا څنګه دي؟ نبي کریمﷺ وفرمایل: کوم څه چې د ورور به مخکي وایې دا د هغه غیبت ده، او که دې ورور شتون ونه لري بیا مو وروپسي بهتان وتاړه.

۴۲ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:« سبقَ الْمُفَرَّدُونَ» قَالُوا: وَمَا الْمُفَرَّدُونَ یَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قال:«الذَّاكِرُونَ اللَّهَ كَثِیرًا وَالذَّاكِرَاتُ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمایل: مفردون مخکي سول. پوښتنه وشوه. ای د اللهﷻ رسولﷺ مفردون کوم کسان دي؟ نبي کریمﷺ وفرمایل: هغه نارینه او ښځینه چې د اللهﷻ ډیر ذکر کوي.

۴۳عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:« اِنَّ اللّه لایَنْظُرُ اِلی أَجْسامِكْم، وَلا اِلی صُوَرِكُم، وَلَكِنْ یَنْظُرُ اِلَی قُلُوبِكُمْ وَ أَعمالِكُمْ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمایل: یقیناً چې اللهﷻ ستاسي بدنونو او مخونو ته نه ګوري، بلکې ستاسي زړونو او اعمالو ته ګوري.

۴۴ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:« لا تَجعلُوا بُیُوتَكُمْ مَقَابِر، اِنَّ الشَّطانَ یَنْفِرُ مِن الْبیْتِ الَّذی تُقْرأُفیهِ سُورهُ البقرهِ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمایل: له خپلو کورونو نه هدیري مه جوړوي، یقیناً له هغه کور نه شیطان تیښته کوي، چې هلته د بقري سورت تلاوت کیږي.

۴۵ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:« لاَ یَدْخُلُ الجنَّةَ مَنْ لاَ یَأْمنُ جَارُهُ بَوَائِقَهُ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هغه څوک به جنت ته داخل نشي، کوم چې له ضرر نه یې ګاونډی په امان نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۶ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:«أَقربُ مَا یَکُونُ العبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ فَأَکْثِرُوا الدُّعَاءَ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: بنده د سجدې په حالت کې تر بل هر وخت زيات اللهﷻ ته نږدې وي نو هلته زياته دعا کوي.

۴۷ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:«مَنْ سَلَکَ طَرِیقًا یلتمِسُ فِیهِ عِلما سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ بِهِ طَرِیقًا اِلَی الجنَّۀِ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: هغه څوک چې په داسې لاره روان شي چې پکې علم غواړي، نو اللهﷻ ورته د جنت لاره برابره کړي.

۴۸ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:«اِنَّ اللَّهَ یَقُولُ یَوم الْقُیَامَۀ: أَین الْمُتَحَابُّونَ بِجَلَالِی؟ الیوم أُظِلُّهُمْ فِی ظِلِّی یَوم لاَ ظِلَّ اِلاَّ ظِلِّی» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: اللهﷻ د قيامت په ورځ وايې، چيري دي هغه کسان چې زما د جلال په خاطر به يې له يو بل سره مينه کوله، چې زه يې نن به خپل سيوري کې ځای کړم په داسي ورځ چې زما له سيوري پرته به بل هيڅ سيوري نه وي.

۴۹ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « اِذَا أُقِیمَتِ الصَّلاَۀُ فَلاَ صَلاَۀَ اِلاَّ المکْتُوبَۀُ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: کله چې د لمانځه لپاره اقامت وويل شي، بغير له فرض لمانځه نه نور لمونځونه صحيح نه دي.

۵۰ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «الدُّنیا سِجْنُ المُؤْمِنِ وجنَّۀُ الکَافِرِ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: دنيا د مسلمان لپاره زندان، او د کافر لپاره جنت دي.

۵۱ عَنْ عَائِشَۀَ رَضِی اللَّهُ عَنها، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:«منْ أَحدث فی أَمْرِنَا هَذَا مَا لَیس مِنْهُ فَهُو رَدٌّ» (متفق علیه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هر شخص چې زمونږ په دین کې داسي څه نوي رامنځته کړي، چې د دین برخه نه وي نو هغه مردود دي.

۵۲ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللَّهُ عَنها، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:«أَحَبَّ الْأَعمالِ اِلَی اللَّهِ أَدومُهَا وَاِنْ قَلَّ» (متفق علیه)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کریمﷺ وفرمایل: د خدای تعالیﷻ په وړاندې تر ټولو محبوبترین عمل هغه دي، چې دوام وکړي البته که کم هم وي.

۵۳ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللَّهُ عَنها، عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ:« مَنْ نَذَرَ أَنْ يُطِيعَ اللَّهَ فَلْيُطِعْهُ، وَمَنْ نَذَرَ أَنْ يَعْصِيَه ُفَلا يَعْصِهِ» (رواه البخاری)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هغه څوک چې نظر وکړي چې د اللهﷻ اطاعت وکړي باید هغه اطاعت وکړي، او هر څوک چې نظر وکړي چې د اللهﷻ نافرماني وکړي باید هغه نافرماني ونه کړي.

۵۴ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللَّهُ عَنها قَالَتْ، قَالَ النَّبِیَّ ﷺ:«لا تَسُبُّوا الأَمواتَ، فَاِنَّهُمْ قَدْ أَفضَوْا اِلَی مَا قَدَّمُوا» (رواه البخاری)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کریمﷺ وفرمایل: مړو ته ښکنځل مه کوي ځکه هغوي اوس د خپل اعمالو پایلو ته رسیدلي دي.

۵۵ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللَّهُ عَنها: «أَنَّ النَّبِیَّﷺ كَانَ لا يَدَعُ أَربعًا قَبل الظُّهْرِ وَرَكعتَيْنِ قَبل الغداةِ» (رواه البخاری)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کریمﷺ به څلور رکعته مخکې له ماسپښین نه او دوه رکعته مخکې له سهاره نه پریښودل.

۵۶ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللَّهُ عَنها قَالَتْ: «كَانَ النَّبِیَّﷺ يُعْجِبُهُ التَّيَمُّنُ فِی تَنَعُّلِهِ، وَ تَرَجُّلِهِ، وَطُهُورِهِ، وَفِی شَأْنِهِ كُلِّهِ» (رواه البخاری)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کریمﷺ به د بوټونو په پوښو کولو کې، د ویښتانو په گمنځولو کې، په آداسه او نور کارونو کې له ښي طرفه شروع کول خوښول.

۵۷ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللَّهُ عَنها قَالَتْ: « كَانَ النَّبِیَّﷺ يَذْكُرُاللَّهَ عَلَی كُلِّ أَحيانِهِ» (رواه مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کريمﷺ به په هر حالت کې د خدای تعالیﷻ ذکر کاوه.

۵۸ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللَّهُ عَنها عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ: «رَکعَتَا الفجْرِ خَیْرٌ مِنَ الدُّنیا وَمَا فِیهَا» (رواه مسلم)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کريمﷺ وفرمايل: د سهار دوه رکعته سنت له دنيا او ما فيها څخه غوره دي.

۵۹ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللَّهُ عَنها عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ: «اِنَّ الرِّفقَ لا یَکُونُ فی شی ءٍ اِلاَّ زَانَه، وَلا یُنزعُ مِنْ شَیءٍ اِلاَّ شَانَهُ» (رواه مسلم)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کريمﷺ وفرمايل: نرمه رويه په هيڅ شي کې نه ده، مگر هغه شي ته ښکلا ورکوي او ليري کيدل په هيڅ شي کې نه وي مگر هغه شي ته بدوالي ورکوي.

۶۰ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ: «لا یُؤْمِنُ أَحَدُکُمْ حَتَّی یُحِبَّ لأَخِیهِ مَا یُحِبُّ لِنَفْسِهِ» (متفق علیه)

له انس رضی الله عنه نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: مسلمان هغه څوک دي چې څه د ځان لپاره خوښوي، د بل مسلمان ورور لپاره يې هم خوښ کړي.

۶۱ عَنْ أَنَسِ ابْنِ مَالِکٍ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:«مَا مِنْ مُسْلِمٍ یَغْرِسُ غَرسا، أَوْ یَزرعُ فَیَأْکُلُ مِنْهُ طَیْرٌ أَوْ اِنسانٌ أَوْ بَهِیمَةٌ اِلاَّ کَانَ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ» (متفق علیه)

انس رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: هر مسلمان که يو ونه کينوي او يا تخم وشندي، له دې څخه که انسانان، پرنده گان او حيوانات څه وخوري د دې کس لپاره صدقه گڼل کيږي.

۶۲ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ:«مَنْ أَحَبَّ أَنْ یُبسطَ لَهُ فِی رِزْقِهِ وَیُنسأَ لَهُ فِی أَثَرِهِ فَلیصِلْ رَحِمَهُ» (متفق علیه)

له انس رضی الله عنه نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: که هر څوک خوښوي چې روزي يې زياته او عمر يې اوږد شي بايد صله رحمي ولري.

۶۳ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه قَالَ: کَانَ النَّبِیَّ ﷺ یَقُولُ: «اللَّهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِی الدُّنیا حَسَنَةً وَفِی الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّار» (متفق علیه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

انس رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ همیشه دا دعا لوستله: آی پروردگاره! مونږ ته په دونیا کې نیکي راکړه او په اخرت کې نیکي راکړه او مونږ د دوزخ له اور څخه وساته.

٦٤ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیَّﷺ قَالَ: «اِنَّمَا الصَّبْرُ عِند الصَّدمةِ الأُولَی» (متفق علیه)

له انس رضی الله عنه نه روایت ده چې نبي کريمﷺ وفرمایل: صبر هغه ده چې د مُصیبت په شروع کې شتون ولري.

٦٥ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیَّﷺ قَالَ: «یَتبعُ الَمیَّتَ ثَلاثَةٌ فَیَرْجِعُ اثنانِ وَیَبقی وَاحِدً، یَتبعُهُ: أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَعَمَلُهُ فَیَرْجِعُ أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَیَبقی عَمَلُه» (متفق علیه)

له انس رضی الله عنه نه روایت ده چې نبي کريمﷺ وفرمایل: درې شیان له مړه انسان سره ځي، دوه شیان بیرته راګرځي او یو ورسره پاتي کیږي. هغه چې بیرته راګرځي هغه مال اوکورنۍ ده، او کوم چې ورسره پاتي کیږي هغه عمل ده.

٦٦ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیَّﷺ قَالَ: «یَسَّرُوا وَلا تُعَسَّرُ وا وَبَشَّرُوا وَلا تُنَفَّرُوا» (متفق علیه)

له انس رضی الله عنه نه روایت ده چې نبي کريمﷺ وفرمایل: د دین په امورو کې اساني وکړي، سختې مه کوي، زیري ورکړي او مې بیزاره کوي.

٦٧ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیَّﷺ قَالَ: «سَوُّوا صُفُوفَکُم، فاِنَّ تَسوِیَةَ الصُّفُوفِ مِن اِقَامةِ الصَّلاةِ» (متفق علیه)

له انس رضی الله عنه نه روایت ده چې نبي کريمﷺ وفرمایل: خپل صفونه برابر کړي، ځکه صفونه د لمانځه د قیام برخه ده.

٦٨ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیَّﷺ قَالَ: «اِنَّ اللَّه لَیرضی عنِ العبْدِ یَأْکُلُ الأکلةَ فَیَحمدُهُ عَلیها، وَیَشْرب الشربه فیحمده علیها» (رواه مسلم)

له انس رضی الله عنه نه روایت ده چې نبي کريمﷺ وفرمایل: په حقیقت کې اللهﷻ له هغه بنده څخه راضي کیږي چې یو مړۍ ډوډۍ وخوري او د اللهﷻ ثنا او شکر آدا کړي، او کله چې اوبو وڅښي د اللهﷻ ثنا او شکر آدا کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦٩ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِيَّ ﷺ :«لا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ اِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ وَالنَّاسِ أَجمعِينَ» (متفق عليه)

له انس رضی الله عنه نه روایت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: له تاسي څخه هيڅوک تر هغه وخت پوري کامل مسلمان نشي کيداي، تر څو پوري چې زه (نبي کريمﷺ) ورته له مور پلار، آولاد او ټولو خلکو څخه محبوب شوي نه يم.

٧٠ عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِىَ اللَّهُ عَنهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهُ ﷺ: «مَا زَالَ جِبرْيِلُ يُوصِينِى بِالجارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُوَرِّثُهُ» (متفق عليه)

له ابن عمر رضی الله عنهما څخه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: جبرائل ماته د ګاونډي په اړه دومر سپارښتنې وکړي، چې ما فکر وکړ چې په ميراث کې به راسره شريک شي.

٧١ عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِىَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهُ ﷺ: «اجعلُوا آخِرَ صَلاتِكُمْ بِاللَّيْلِ وِترا» (متفق عليه)

ابن عمر رضی الله عنهما وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: خپل اخري لمونځ (يعني وتر) د شپې په ورستۍ برخه کې وکړي.

٧٢ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِىَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ النَّبِيَّ ﷺ: «مَا يَزَالُ الرَّجُلُ يَسألُ النَّاسَ حَتَّى يَأْتِيَ يَوم الْقِيَامَهُ لَيس فِى وَجْهِهِ مُزعةُ لَحم» (متفق عليه)

عبدالله بن عمر رضی الله عنهما وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: بعضي خلک همشه د نورو په وړاندې د سوال لاسونه آوږدوي، دغه خلک به د قيامت په ورځ په داسي حال کې حشر شي چې په مخونو به يې غوښې نه وې پاتي.

٧٣ عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِىَ اللَّهُ عَنْهُمَا: أَنَّ رَسُولُ اللَّهُ ﷺ قَالَ: «الَّذِى تَفُوتُهُ صَلاةُ العصْرِ كَأَنَّمَا وُتِرَ أَهْلُهُ وَمَالُهُ» (متفق عليه)

ابن عمر رضی الله عنهما وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: څوک چې د مازديګر لمونځ قضاء کړي داسي مثال لري لکه اهل او مال يې چې له لاس ورکړي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۴ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِی اللَّهُ عَنْهُمَا: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِم، لا يَظْلِمُهُ، وَلا يُسْلِمُهُ، وَمَنْ كَانَ فِی حَاجَةِ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِی حَاجَتِهِ، وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُربةً، فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ كُربةً مِنْ كُرُبَاتِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوم الْقِيَامَةِ» (متفق عليه)

له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: مسلمان د بل مسلمان ورور ده په دې خاطر په هغه ظلم مه کوي، او ظالم ته يې مه تسليموي. هرڅوک چې د خپل مسلمان ورور اړتياوي پوره کړي، اللهﷻ به د ده اړتياوي پوره کړي. هر څوک چې د خپل مسلمان ورور ستونزي حل کړي، اللهﷻ د قيامت په ورځ د ده ستونزي حل کړي، او که هر څوک د خپل مسلمان ورور عيبونه پټ کړي، اللهﷻ د قيامت په ورځ د ده عيبونه پټ کړي.

۷۵ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِی اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِﷺ بِمَنْكِبِی، فَقَالَ: « كُنْ فِی الدُّنيا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ» (رواه البخاری)

عبدالله بن عمر رضی الله عنهما وايي: نبي کريمﷺ مې په اوږه لاس راکيښود راته وفرمايل: په دونيا کې د يو مسافر يا لاروي په رقم ژوند وکړه.

۷۶ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِی اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِیَّﷺ قَالَ: «الظُّلْمُ ظُلُمَاتٌ يَوم الْقِيَامَةِ» (رواه البخاری)

له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: ظلم د قيامت په ورځ د ګڼ شمير تاريکيو لامل کيږي.

۷۷ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِی اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِیَّﷺ قَالَ: « الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ، وَالْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا نَهَی اللَّهُ عَنْهُ» (رواه البخاری)

له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: مسلمان هغه ده چې بل مسلمان يې د ژبې او لاس له ضرر څخه په امان وي، او ريښتنی مهاجر هغه څوک ده چې له هغه څه څخه هجرت وکړي، له کوم نه چې اللهﷻ منع کړي وي.

۷۸ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِی اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِیَّﷺ قَالَ: «كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ وَكُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ» (رواه مسلم)

له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: هر څه چې نشه وي شراب او هر نشه کوونکي شی حرام ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۹ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِی اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ: « أَبَرُّ الْبِرِّ أَنْ یَصِلَ الرَّجُلُ وُدَّ أَبِیهِ» (رواه مسلم)

له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما نه روایت ده چې نبي کریم ﷺ وفرمایل: د انسان لپاره تر ټولو ښه عمل داده چې د پلار دوستي جاري وساتي او د پلار له ملګرو سره دوستي وکړي.

۸۰ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِیهِ عَنْ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ: «لَا حَسَدَ اِلَّا فِی اثنتَیْنِ: رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ الْقُرآن فَهُوَ یَتْلُوهُ آنَاءَ اللَّیْلِ وَ آنَاءَ النَّهَارِ وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالاً فَهُوَ یُنْفِقُهُ آنَاءَ اللَّیْلِ وَ آنَاءَ النَّهَارِ» (متفق علیه)

سالم له خپل پلار څخه روایت کوي چې نبي کریم ﷺ وفرمایل : نشته حسد مګر خو شته په دوه شیانو کې ۱- هغه سړی چې الله جل جلاله قرانکریم ورکړي وي او هغه د شپې او ورځې په اوږدو کې تلاوت کوي. ۲- هغه سړی چې الله جل جلاله هغه ته مال ورکړي وي او هغه د شپې ورځې په اوږدو کې صدقه کوي.

۸۱ عَنْ جَابِرٍ رضی اللّه عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «لاَ تَأْكُلُوا بِالشِّمَالِ فَاِنَّ الشَّیطَانَ یَأْكُلُ بِالشِّمَالِ» (رواه مسلم)

له جابر رضی الله عنه روایت ده چې نبي کریم ﷺ وفرمایل: په کیڼ لاس خواړه مه خوري ځکه شیطان په کیڼ لاس خواړه خوري.

۸۲ عَنْ جَابِرٍ رضی اللّه عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «مَنْ لَقِیَ اللَّهَ لاَ یُشْرِكُ بِهِ شَیئا دَخَلَ الجنَّةَ وَمَنْ لَقِیَهُ یُشْرِكُ بِهِ دَخَلَ النَّارِ» (رواه مسلم)

له جابر رضی الله عنه روایت ده چې نبي کریم ﷺ وفرمایل: هر شخص چې په داسي حال کې له الله جل جلاله سره ملاقات وکړي، چې شریک یې ورسره نه وي نیولي جنت ته به داخلیږي. او که هر شخص په داسي حال کې له الله جل جلاله سره ملاقات وکړي، چې شریک ورسره نیولي وي دوزخ ته به داخلیږي.

۸۳ عَنْ جَابِرٍ رضی اللّه عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «اِنَّ بَین الرَّجُلِ وَبَین الشِّرْكِ وَالْكُفْرِ تَرک الصَّلاَۀِ» (رواه مسلم)

له جابر رضی الله عنه روایت ده چې نبي کریم ﷺ وفرمایل: هغه څه چې د انسان او کفر او شرک ترمنځ فاصله روالي هغه لمونځ دي.

۸۴ عَنْ جَابِرٍ رضی اللّه عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «یُبْعثُ كُلُّ عبد علی ما مَاتَ عَلَیْهِ» (رواه مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

له جابر رضی الله عنه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: هر بنده په هغه حالت راپورته کیږي په کوم حالت کې چې مړ شوی وي.

۸۵ عَن بَعْضِ أزْواجِ النبیَّ رضی اللَّه عنهن عَنِ النبَّیﷺ قَالَ: «مَنْ أتَی عَرَّافاً فَسأَلَهُ عنْ شَیء، لَمْ تُقْبلْ لَهُ صلاةُ أربِعینَ یوما» (رواه مسلم)

د نبي کریمﷺ له بعضي بیبیانو څخه روایت ده چې نبي کریمﷺ ویلي وو: که څوک له عراف (کوډ ګر) سره ملاقات وکړي او له هغه څخه د یو څه په اړه پوښتنه وکړي څلویښت ورځې یې لمونځ نه قبلیږي.

۸۶ عَن ابن مَسْعُودٍ رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «اِنَّ أشَدَّ النَّاسِ عَذَاباً یَو الْقِیَامَهٔ الْمُصَوَّرُونَ» (متفق علیه)

له ابن مسعود رضی الله عنه څخه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: په قیامت کې به د عذاب له نظره تر ټول زیات عذاب هغو کسانو ته ورکول کیږي چې انځور ګران وي.

۸۷ عَن ابن مَسْعُودٍ رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «الاَ یَتَانِ مِنْ آخرِ سُورَهِٔ البقَرَهِٔ مَنْ قَرَأَهُمَا فِی لَیلَهٍٔ کَفَتَانُ» (رواه البخاری)

له ابن مسعود رضی الله عنه څخه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: هر څوک چې د سورت بقري دوه ورستنې آیاتونه په شپه کې تلاوت کړي همدا ورته کاپي ده.

۸۸ عَنْ ثابتِ بنِ الضَّحاکِ رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «لَعْنُ الْمُؤْمِنِ کَقَتْلِهِ» (متفق علیه)

له ثابت بن ضحاک رضی الله عنه څخه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: په مؤمن باندې لعنت ویل د هغه د مرګ په شان ده.

۸۹ عَنْ أَبِی ذَرَّ رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «لاَ تَحْقِرَنَّ مِنَ المعْرُوفِ شَیئا وَلَوْ أَنْ تَلقی أَخَاکَ بِوَجه طَلَق» (رواه مسلم)

له آبوذر رضی الله عنه څخه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: هیڅ ښه او نیک عمل حقیر مه ګڼې، حتی له خپل ورور سره په پراخه څهره مخامخ شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹۰ عَن أَبی الدَّردَاءِ رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «مامِن عبد مُسْلِمٍ یَدعُو لأَخِیهِ بِظَهرِ الغَیْبِ الِاَّ قَالَ المَلکُ ولَکَ بمِثل »(رواه مسلم)

له آبودرداء رضی الله عنه څخه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: هیڅ مسلمان بنده نشته چې د خپل ورور لپاره د هغه په غیاب کې دعا وکړي، مگر داچې ملایکي ورته وایي چې هغه ستا لپاره هم همداسي ده.

۹۱ عن معاویه رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «مَنْ یُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَیرا یُفَقِّهْهُ فِی الدِّینِ» (متفق علیه)

له معاویه رضی الله عنه څخه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: هر شخص ته چې اللهﷻ د خیر اراده وکړي، هغه شخص ته په دین کې پوه ورکوي.

۹۲ عَنْ أَبِی سَعِیدٍ الْخُدْرِیَّ رضی اللَّه عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «اِذَا سَمِعْتُمُ النِّدَاءَ، فَقُولُوا مِثلَ مَا یَقُولُ الْمُؤَذِّنُ» (متفق علیه)

ابو سعید الخدری رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: کله مو چې د آذان غږ واورېده، له مؤدن سره د آذان کلمات تکرار کړي.

۹۳ عَنْ أَبِی قَتَادَةَ السَّلَمِیَّ رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «اِذَا دَخَلَ أَحَدُکُمُ المسْجِدَ فَلیرکعْ رَکعتَیْنِ قَبل أَنْ یَجْلِسَ» (متفق علیه)

ابوقتاده سلمي رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هر کله چې له تاسو څخه یو مسجد ته داخل شو، مخکې له دې چې کیني دوه رکعته لمونځ دې آدا کړي.

۹۴ عَنْ أَبِی مُوسَی رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِیُّﷺ: «مَثَلُ الَّذِی یَذْکُرُ رَبَّهُ، وَالَّذِی لا یَذْکُرُ رَبَّهُ: مَثَلُ الحیَّ وَالمیِّتِ» (رواه البخاری)

ابو موسی اشعري رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هغه څوک چې د اللهﷻ ذکر کوي، او هغه څوک چې د اللهﷺ ذکر نه کوي په مثال د مړه او ژوندي دي.

۹۵ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِی اللَّهُ عَنهُمَا قَالَ: قَالَ النَّبِیُّﷺ: «نِعمتَانِ مَغْبُونٌ فِیهِمَا کَثِیرٌ مِنَ النَّاسِ: الصَّحَّةُ وَالفراغُ» (رواه البخاری)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابن عباس رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: په دوه عملونو كې خلک ډېر تاوان كوي. (ګټه نه ترې پورته كوي) يو روغتيا او بل فراغت ده.

۹۶ عَنْ عُثمانَ بْنِ عَفَّانَ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِيَّ ﷺ: «خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرآن وَ عَلَّمَهُ» (رواه البخاری)

عثمان بن عفان رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: په تاسو كې نيكمرغه هغه څوک ده چې قرانكريم زده كړي، او نورو ته يې وښي.

۹۷ عَنْ عُثمانَ بْنِ عَفَّانَ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِيَّ ﷺ: «مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحسنَ الْوُضُوءَ خَرَجَتْ خَطَايَاهُ مِنْ جَسَدِهِ حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ تَحْتِ أَظفارِهِ» (رواه مسلم)

عثمان بن عفان رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: څوک چې په ښه طريقه سره آودس وكړي، ګناهونه يې له بدن څخه بهر كيږي. حتى تر دې چې د نكانو له بيخونو څخه يې وځي.

۹۸ عَنْ عُثمانَ بْنِ عَفَّانَ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِيَّ ﷺ: «مَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ فِى جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا قَامَ نِصف اللَّيْلِ، وَمَنْ صَلَّى الصُّبح فِى جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا صَلَّى اللَّيل كُلَّهُ» (رواه مسلم)

عثمان بن عفان رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: هر څوک چې دماخستن لمونځ په جماعت سره آدا كړي، داسي ده لكه نيمه شپه يې چې عبادت تيره كړي وي. او كه څوک د همدغي شپې د سهار لمونځ په جماعت سره آدا كړي، داسي ده لكه ټوله شپه يې چې په عبادت تيره كړي وي.

۹۹ عَنْ أَبِى أَيُّوبَ الأَنصارِيَّ رضی الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «مَنْ صَامَ رَمَضَانَ ثُمَّ أَتبعَهُ سِتًّا مِنْ شَوَّالٍ كَانَ كَصِيَامِ الدَّهْرِ» (رواه مسلم)

ابو ايوب انصاری رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: هر څوک چې د رمضان د مياشتي روژه ونسي، او له دې وروسته د شوال د مياشتې شپږ ورځې روژه ونسي داسي ده لكه چې ټول عمر يې روژه نيولي وي.

۱۰۰ عَنْ سهل بن حُنَيف رضی الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: « مَنْ سأَلَ اللَّهَ تعالى الشَّهَادَةَ بِصِدق بلَّغهُ منَازِلَ الشُّهَداءِ وإِنْ ماتَ على فِراشهِ» (رواه مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهل بن حنیف رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمایل: که څوک په صادقانه ډول له اللهﷻ څخه شهادت وغواړي او بیا په خپله بستره کې مړ شي، اللهﷻ ورته د شهادت مرتبې ورکوي.

پای

ستاسو د دوعا ګانو په هیله

۲۹/۱۲/۱۴۰۳ خوست

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library